

NORGES HØYESTERETT

Den 6. juni 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Bergsjø og Berglund i

HR-2018-1053-U, (sak nr. 18-083346STR-HRET),

A (advokat Lukasz Pawel Niedzielski)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Maria Evenseth)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder rettslig prøving av vilkårene for utlevering til Polen, jf. utleveringsloven § 17.
- (2) Justis- og beredskapsdepartementet mottok 23. februar 2018 begjæring om utlevering av polsk statsborger A fra Norge til Polen. Grunnlaget for begjæringen er at A 12. februar 2016 ble dømt til betinget fengsel i ett år ved dom avsagt av den polske distriktsdomstolen i Grajewo. Dommen ble opprettholdt ved dom avsagt 29. juni 2017 av den regionale domstolen i Lomza. Fordi A ikke overholdt vilkårene for betinget fengselsstraff, avgjorde distriktsdomstolen i Grajewo 27. april 2017 at den idømte fengselsstraffen i sin helhet skulle fullføres.
- (3) Påtalemyndigheten fremsatte 20. mars 2018 begjæring om rettens kjennelse for at A kan utleveres til Polen i medhold av utleveringsloven § 17.
- (4) Sør-Trøndelag tingrett avsa kjennelse 6. april 2018 med slik slutning:
"Vilkårene for utlevering av A, født 00.00.1979, er til stede."
- (5) A anket til Frostating lagmannsrett, som ved kjennelse 8. mai 2018 forkastet anken.
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lovtolkningen. Han har i korte trekk anført:
- (7) Lagmannsretten har tolket utleveringsloven § 10 nr. 1 uriktig. A var ikke tilstede under behandlingen av saken. Det er riktig at forsvareren møtte under behandlingen av straffesaken i Polen, men det var ingen kontakt mellom A og forsvarer da den ble behandlet. Til tross for dette har tingretten og lagmannsretten lagt til grunn at hans innvendinger mot tiltalen har kommet frem under behandlingen av straffesaken.

(8) Ankende part har lagt ned slik påstand:

"Lagmannsrettens kjennelse oppheves."

(9) *Påtalemyndigheten* har påstått anken forkastet og har i korte trekk anført at tingretten og lagmannsretten korrekt har lagt til grunn at norske domstoler ikke skal etterprøve de vurderinger som er gjort om skyldspørsmålet i polsk domstol.

(10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder lagmannsrettens lovtolkning, som utvalget kan prøve, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd nr. 3.

(11) Utleveringsloven § 10 nr. 1 lyder:

"Er den som begjæres utlevert domfelt for handlingen i den fremmede stat, skal utlevering ikke skje dersom det er særlig grunn til å tro at dommen ikke bygger på en riktig vurdering av spørsmålet om vedkommende er skyldig i gjerningen."

(12) Om forståelsen av bestemmelsen heter det i Ot.prp. nr. 30 (1974–1975) side 36:

"Første ledd gjelder når det er avsagt dom for handlingen i den fremmede stat. I disse tilfelle forutsettes at norske myndigheter i alminnelighet skal kunne anse dommen som et tilstrekkelig bevis for vedkommende persons skyld, uten at de behøver å foreta noen selvstendig vurdering av skyldspørsmålet. Når det er særlig grunn til å tro at dommen ikke bygger på en riktig vurdering av skyldspørsmålet skal imidlertid utlevering nektes. Er den utenlandske dom avsagt uten at tiltalte har vært til stede under rettsforhandlingene, er dette et moment som taler for en mer omfattende prøving, se f. eks. Høyesteretts kjæremålsutvalgs kjennelse i Rt-1973-1479."

(13) Utgangspunktet er altså at den utenlandske dommen legges til grunn uten nærmere prøving, med mindre det foreligger "særlig grunn" til å tro at domfellelsen er feil. At dommen – som i dette tilfellet – er avsagt uten at domfelte har vært til stede, kan være en slik "særlig grunn". Etter ankeutvalgets syn må det imidlertid bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfelle om fraværet utgjør en slik "særlig grunn".

(14) Lagmannsretten har i sin avgjørelse lagt til grunn at tingretten ikke hadde anledning til å åpne for bevisførsel om skyldspørsmålet hvor utlevering begjæres med grunnlag i en rettskraftig dom:

"I anken er det anført at det innebærer saksbehandlingsfeil at A i tingretten ikke fikk anledning til å føre bevis før domstolen tok stilling til om utleveringsvilkårene var oppfylt. Denne anførselen kan imidlertid ikke føre frem. Grunnlaget for utleveringen er en rettskraftig dom avsagt av polsk domstol. Tingretten kan da ikke åpne for bevisførsel om skyldspørsmålet. I utleveringssaken må derfor den norske domstol begrense sin vurdering til den kontroll som det er gitt anvisning på i utleveringsloven § 10 nr. 1."

(15) Ankeutvalget er enig med den ankende part i at det er anledning til bevisførsel i noe større grad enn det lagmannsretten her gir uttrykk for. Leser man lagmannsrettens avgjørelse i sammenheng, fremgår likevel at lagmannsretten har bygget på en riktig forståelse av § 10 nr. 1:

"Utleveringsloven § 10 etablerer en presumpsjon for at dommen som ligger til grunn for utleveringsbegjæringen er tilstrekkelig bevis for siktedes skyld. Domstolen må likevel

vurdere om rettergangen som ledet frem til dommen har ivaretatt grunnleggende rettssikkerhetskrav.

I dette tilfellet har A opplyst at han hadde gitt sin advokat fullmakt til å representere ham i alle saker i Polen. Det synes å fremgå av avgjørelsene både fra distriktsdomstolen og den regionale domstol at han var representert av advokat under behandlingen av saken. Selv om tiltalte selv ikke var tilstede, legger derfor lagmannsretten til grunn at hans innvendinger mot tiltalen har kommet frem under behandlingen av straffesaken. Det foreligger derfor ikke særlig grunn til å tro at straffedommen som ligger til grunn for utleveringsbegjæringen ikke bygger på en riktig vurdering av skyldspørsmålet, jf. utleveringsloven § 10 nr. 1."

- (16) Lagmannsretten fant altså i dette tilfellet at det ikke foreligger "særlig grunn" til å trekke domfellelsen av den ankende part i tvil. Det var dermed ikke nødvendig med noen ytterligere bevisførsel for tingretten.
- (17) På denne bakgrunn kan anken ikke føre frem.
- (18) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken forkastes.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Riktig utskrift: